

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 557/2013

zo 17. júna 2013,

ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 o európskej štatistike, pokiaľ ide o prístup k dôverným údajom na vedecké účely, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 831/2002

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 o európskej štatistike⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 23,

so zreteľom na stanovisko európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov,

keďže:

- (1) Nariadením (ES) č. 223/2009 sa stanovuje právny rámec na rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky, ktorý zahŕňa aj všeobecné ustanovenia o ochrane dôverných údajov a prístupe k nim.
- (2) Mali by sa maximálne využiť prínosy zberu údajov na účely európskej štatistiky, okrem iného tým, že sa zlepší prístup výskumných pracovníkov k dôverným údajom na vedecké účely.
- (3) Na mnohé otázky, ktoré vznikajú v oblasti ekonomickej, sociálnej, environmentálnej a politickej vedy, je možné nájsť uspokojivú odpoveď len na základe relevantných a podrobne členených údajov, ktoré umožňujú hĺbkovú analýzu. Kvalita a včasnosť dostupných podrobne členených údajov pre výskum sa v tomto kontexte stali dôležitým prvkom vedecky podloženého chápania a riadenia spoločnosti.
- (4) Vedecká komunita by preto mala v záujme vedeckého pokroku dostať na účely analýzy širší prístup k dôverným údajom, ktoré sa používajú na rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky bez toho, aby sa ohrozila vysoká úroveň ochrany, ktoré si dôverné štatistické údaje vyžadujú.
- (5) Orgány, ktorých cieľom je v záujme vedeckého výskumu podporiť a poskytnúť prístup k údajom v sociálne a politicky relevantných oblastiach, by mohli prispieť k procesu zverejňovania dôverných údajov na vedecké účely a tým zlepšiť prístupnosť dôverných údajov.

(6) Najefektívnejším modelom by mala byť metóda riadenia rizík, aby sa sprístupnilo širšie spektrum dôverných údajov na vedecké účely a pritom zachovala sa dôvernosť respondentov a štatistických jednotiek.

(7) Fyzickú a logickú ochranu dôverných údajov by mali zabezpečiť regulačné, administratívne, technické a organizačné opatrenia. Tieto opatrenia by nemali byť také rozsiahle, aby obmedzovali využiteľnosť údajov na účely vedeckého výskumu.

(8) Členské štáty a Komisia by mali na tento účel v súlade s nariadením (ES) č. 223/2009 prijať vhodné opatrenia, aby zabránili akémukoľvek porušeniu štatistickej dôvernosti a aby ho sankcionovali.

(9) Toto nariadenie zabezpečuje najmä úplné rešpektovanie súkromného a rodinného života a ochrany osobných údajov (článok 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie).

(10) Toto nariadenie by sa malo uplatňovať bez toho, aby bola dotknutá smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov⁽²⁾ a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov⁽³⁾.

(11) Toto nariadenie by sa malo uplatňovať bez toho, aby bola dotknutá smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/4/ES z 28. januára 2003 o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí⁽⁴⁾ a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 zo 6. septembra 2006 o uplatňovaní ustanovení Aarhuského dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia na inštitúcie a orgány Spoločenstva⁽⁵⁾.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 41, 14.2.2003, s. 26.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 264, 25.9.2006, s. 13.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 87, 31.3.2009, s. 164.

(12) Nariadenie Komisie (ES) č. 831/2002 zo 17. mája 2002, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 322/97 o štatistike Spoločenstva so zreteľom na prístup k dôverným údajom na výskumné účely⁽¹⁾ by sa malo zrušiť.

(13) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre Európsky štatistický systém (výbor pre EŠS),

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovujú podmienky, za ktorých sa môže poskytnúť prístup k dôverným údajom zasielaných Komisii (Eurostatu) s cieľom umožniť štatistické analýzy na vedecké účely, a pravidlá spolupráce medzi Komisiou (Eurostatom) a národnými štatistickými úradmi, aby sa takýto prístup uľahčil.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „dôverné údaje na vedecké účely“ sú údaje, ktoré umožňujú iba nepriamu identifikáciu štatistických jednotiek a ktoré majú formu buď súborov na použitie v bezpečnom prostredí alebo súborov na vedecké použitie;
2. „súbory na použitie v bezpečnom prostredí“ sú dôverné údaje na vedecké účely, v prípade ktorých sa nepoužili žiadne ďalšie metódy kontroly štatistického zverejňovania;
3. „súbory na vedecké použitie“ sú dôverné údaje na vedecké účely, v prípade ktorých sa použili metódy kontroly štatistického zverejňovania, aby sa riziko identifikácie štatistickej jednotky v súlade so súčasnými najlepšími postupmi znížilo na primeranú úroveň;
4. „metódy kontroly štatistického zverejňovania“ sú metódy na zníženie rizika zverejnenia informácií o štatistických jednotkách, ktoré obvykle spočívajú v obmedzení množstva zverejňovaných údajov alebo v ich úprave;
5. „prístupové zariadenia“ sú fyzické alebo virtuálne prostredie a jeho organizačné štruktúry, v rámci ktorých sa zabezpečuje prístup k dôverným údajom na vedecké účely;
6. „národné štatistické úrady“ sú vnútroštátne štatistické orgány a iné vnútroštátne orgány zodpovedné v každom členskom štáte za rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky určené v súlade s nariadením (ES) č. 223/2009.

Článok 3

Všeobecné zásady

Komisia (Eurostat) môže poskytnúť prístup k dôverným údajom na vedecké účely, ktoré vlastní na účely rozvoja, tvorby a šírenia európskej štatistiky v zmysle článku 1 nariadenia (ES) č. 223/2009, ak sú splnené tieto podmienky:

- a) o prístup žiada uznávaný výskumný subjekt;
- b) bol predložený vhodný výskumný návrh;
- c) bol uvedený druh požadovaných dôverných údajov na vedecké účely;
- d) prístup poskytuje buď Komisia (Eurostat), alebo iné prístupové zariadenie akreditované Komisiou (Eurostatom);
- e) príslušný národný štatistický úrad, ktorý údaje poskytol, udelil svoj súhlas.

Článok 4

Výskumné subjekty

1. Výskumné zariadenia sa uznávajú na základe kritérií súvisiacich s:

- a) účelom zariadenia; účel zariadenia sa posudzuje na základe jeho štatútu, misie alebo iného vyhlásenia o účele; účelom zariadenia je aj výskum;
- b) dokumentáciou alebo reputáciou svedčiacou o tom, že zariadenie uskutočňuje hodnotný výskum a dáva ho k dispozícii verejnosti; skúsenosti zariadenia s uskutočňovaním výskumných projektov sa posudzujú okrem iného na základe dostupných zoznamov publikácií a výskumných projektov, na ktorých sa zariadenie zúčastnilo;
- c) internou organizáciou výskumných činností; výskumné zariadenie je samostatná organizácia s právnou subjektivitou, ktorá sa zameriava na výskum alebo je výskumným oddelením v rámci organizácie; výskumné zariadenie musí byť nezávislé a autonómne pri formulovaní vedeckých záverov a oddelené od politických oblastí orgánu, pod ktorý patrí;
- d) existujúcimi bezpečnostnými opatreniami na ochranu bezpečnosti údajov; výskumné zariadenie spĺňa technické požiadavky a požiadavky na infraštruktúru na ochranu bezpečnosti údajov.

2. Riadne určený zástupca výskumného zariadenia podpíše vyhlásenie o dôvernosti zahŕňajúce všetkých výskumných pracovníkov zariadenia, ktorí budú mať prístup k dôverným údajom na vedecké účely, v ktorom sú stanovené podmienky prístupu, povinnosti výskumných pracovníkov, opatrenia na zachovanie dôvernosti štatistických údajov a sankcie v prípade porušenia týchto povinností.

(¹) Ú. v. ES L 133, 18.5.2002, s. 7.

3. Komisia (Eurostat) vypracuje v spolupráci s Výborom pre európsky štatistický systém (ďalej len „EŠS“) usmernenia na posudzovanie výskumných zariadení, ktoré zahŕňajú aj záväzok zachovať dôvernosť uvedený v článku 4 ods. 2 V riadne odôvodnených prípadoch Komisia (Eurostat) usmernenia aktualizuje v súlade s procedurálnymi podmienkami schválenými Výborom pre EŠS.

4. Správy o posúdení výskumných zariadení sa dajú k dispozícii národným štatistickým úradom.

5. Komisia (Eurostat) vedie aktualizovaný zoznam uznaných výskumných zariadení a uverejňuje ho na svojej webovej stránke.

6. Komisia (Eurostat) v pravidelných intervaloch opätovne posudzuje výskumné zariadenia uvedené na zozname.

Článok 5

Výskumný návrh

1. Vo výskumnom návrhu sa dostatočne podrobne uvádza toto:

- a) legitímny účel výskumu;
- b) dôvod, pre ktorý tento účel nemôže byť splnený bez použitia dôverných údajov;
- c) zariadenie, ktoré žiada o prístup;
- d) jednotliví výskumní pracovníci, ktorí dostanú prístup k údajom;
- e) prístupové zariadenia, ktoré sa majú použiť;
- f) súbory údajov, ktoré sa majú posúdiť, metódy ich analýzy a
- g) plánované výsledky výskumu, ktoré sa majú uverejniť alebo šíriť iným spôsobom.

2. Spolu s výskumným návrhom sa predkladajú jednotlivé vyhlásenia o dôvernosti podpísané vedeckými pracovníkmi, ktorí budú mať prístup k údajom.

3. Komisia (Eurostat) vypracuje v spolupráci s Výborom pre európsky štatistický systém (ďalej len „EŠS“) usmernenia na posudzovanie výskumných návrhov. V riadne odôvodnených prípadoch Komisia (Eurostat) usmernenia aktualizuje v súlade s procedurálnymi podmienkami schválenými Výborom pre EŠS.

4. Správy o posúdení výskumných zariadení sa dajú k dispozícii národným štatistickým úradom, ktoré zaslali príslušné dôverné údaje Komisii (Eurostatu).

Článok 6

Stanovisko národných štatistických úradov

1. Pred poskytnutím prístupu sa v prípade každého výskumného návrhu požiada o súhlas národného štatistického úradu, ktorý zaslal príslušné dôverné údaje. Národný štatistický úrad

predloží Eurostatu svoje stanovisko do štyroch týždňov odo dňa, keď národný štatistický úrad dostal príslušnú správu o posúdení výskumného návrhu.

2. Národné štatistické úrady, ktoré zaslali príslušné dôverné údaje Komisii (Eurostatu), sa podľa možnosti dohodnú na zjednodušení a urýchlení priebehu konzultácií.

Článok 7

Dôverné údaje na vedecké účely

1. Prístup k súborom na použitie v bezpečnom prostredí je možné poskytnúť vtedy, ak sa výsledky výskumu neuverejnia bez toho, aby sa vopred overilo, či neobsahujú dôverné údaje. Prístup k súborom na použitie v bezpečnom prostredí je možné poskytnúť len v rámci prístupových zariadení Komisie (Eurostatu) alebo iných prístupových zariadení, ktoré Komisia (Eurostat) akreditovala na poskytnutie prístupu k súborom na použitie v bezpečnom prostredí.

2. Prístup k súborom na vedecké použitie je možné poskytnúť vtedy, ak vo výskumnom zariadení, ktoré žiada o prístup, existujú vhodné bezpečnostné opatrenia. Komisia (Eurostat) uverejňuje informácie o požadovaných bezpečnostných opatreniach.

3. Komisia (Eurostat) v spolupráci s národnými štatistickými úradmi zostavuje súbory údajov na vedecké použitie, ktoré sú prispôbené podľa rôznych druhov dôverných údajov na vedecké účely. Komisia (Eurostat) a národné štatistické úrady pri zostavovaní súboru údajov na vedecké použitie zohľadňujú riziko a dôsledky nezákonného zverejnenia dôverných údajov.

Článok 8

Prístupové zariadenia

1. Prístup k dôverným údajom na vedecké použitie je možné poskytnúť prostredníctvom prístupových zariadení, ktoré akreditovala Komisia (Eurostat).

2. Prístupové zariadenie sa nachádza na národných štatistických úradoch. S výslovným súhlasom národných štatistických úradov, ktoré poskytli príslušné údaje, sa prístupové zariadenia môžu vo výnimočných prípadoch nachádzať mimo národných štatistických úradov.

3. Akreditácia prístupových zariadení je založená na kritériách vzťahujúcich sa na účel prístupového zariadenia, jeho organizačnú štruktúru a štandardy pre bezpečnosť údajov a správu údajov.

4. Komisia (Eurostat) vypracuje v spolupráci s Výborom pre európsky štatistický systém usmernenia na posudzovanie prístupových zariadení. V riadne odôvodnených prípadoch Komisia (Eurostat) usmernenia aktualizuje v súlade s procedurálnymi podmienkami schválenými Výborom pre EŠS.

5. Správy o posúdení prístupových zariadení sa dajú k dispozícii národným štatistickým úradom. Správy obsahujú

odporúčanie o tom, ku ktorému druhu údajov môže prístupové zariadenie poskytnúť prístup. Komisia (Eurostat) uskutočňuje konzultácie s EŠS predtým, ako rozhodne o akreditácii prístupového zariadenia.

6. Medzi riadne určeným zástupcom prístupového zariadenia alebo organizáciou, v ktorej sa prístupové zariadenie nachádza, a Komisiou (Eurostatom) sa podpíše zmluva, v ktorej sa stanovujú povinnosti prístupového zariadenia vzťahujúce sa na ochranu dôverných údajov a organizačné opatrenia. Komisia (Eurostat) je pravidelne informovaná o činnostiach prístupových zariadení.

7. Komisia (Eurostat) vedie zoznam akreditovaných prístupových zariadení a uverejňuje ho na svojej webovej stránke.

Článok 9

Organizačné záležitosti

1. Komisia (Eurostat) pravidelne informuje Výbor pre EŠS o administratívnych, technických a organizačných opatreniach prijatých v záujme zabezpečenia fyzickej a logickej ochrany dôverných údajov a monitorovania a prevencie rizika nezákonného zverejnenia alebo použitia na účely iné ako na ktoré bol prístup poskytnutý.

2. Komisia (Eurostat) na svojej webovej stránke zverejňuje:

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 17. júna 2013

- a) usmernenia na posudzovanie výskumných zariadení, výskumných návrhov a prístupových zariadení;
- b) zoznam uznaných výskumných zariadení;
- c) zoznam akreditovaných prístupových zariadení;
- d) zoznam súborov údajov na vedecké použitie s príslušnou dokumentáciou a existujúcimi druhmi prístupu.

Článok 10

Zrušenie

Nariadenie (ES) č. 831/2002 sa zrušuje.

Odkazy na zrušené nariadenie sa považujú za odkazy na toto nariadenie.

Článok 11

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Za Komisiu
predseda
José Manuel BARROSO